

รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
ของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน
MODEL OF CLASSROOM ACTION RESEARCH ADMINISTRATION
OF OCCUPATION AND TECHNOLOGY CLUSTER, BANSUAM ELEMENTARY SCHOOL

บัณฑิต เดชขันธ์¹ ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ² และชัยฤทธิ์ โพธิ์สุวรรณ³

Bandit Detkhan¹, Piyaphong Saisophon² and Chairit Photisuvan³

¹นิสิตปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา) สาขาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

²อาจารย์ รองศาสตราจารย์สาขาวิชาการศึกษาบัณฑิตเพื่อพัฒนาสังคม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

banditter3@gmail.com, fedupyps@ku.ac.th, and feducrp@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มนและเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือข้าราชการครูโรงเรียนบ้านเข็มน จำนวน 6 คน ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน แบบเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 13 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน ข้าราชการครูสามารถใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในการแก้ปัญหานักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมนักเรียนที่มีปัญหาเลิศ โดยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน ชั้นที่ 1 การคัดกรองปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.29$, $\sigma=.0.16$) ชั้นที่ 2 การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.14$, $\sigma=.0.12$) ชั้นที่ 3 การเลือกนวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.24$, $\sigma=.0.25$) ชั้นที่ 4 การวางแผนปฏิบัติการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.26$, $\sigma=.0.12$) ชั้นที่ 5 การนำแผนปฏิบัติการวิจัยสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.20$, $\sigma=.0.16$) ชั้นที่ 6 การรวบรวมและวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.22$, $\sigma=.0.11$) ชั้นที่ 7 การสะท้อนผลและการอภิปรายผลการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.39$, $\sigma=.0.22$) ชั้นที่ 8 การรายงานและเผยแพร่ผลการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.47$, $\sigma=.0.16$) และความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=.0.08$)

คำสำคัญ: รูปแบบ การบริหาร การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to propose a Model of Classroom Action Research Administration of Occupation and Technology Cluster, Bansuam Elementary School and to determine the results from the model. Participants were 6 teachers who were teaching in early childhood level, lower elementary education level, higher elementary education level and lower secondary education level in the learning area cluster of occupations and technology. The instruments consisted of the model and 13 copies of a data-collecting form. Data were analyzed in terms of arithmetic mean and standard deviation.

The results revealed that the model resulted in that the teachers could successfully use the classroom action research to solve the problems of the pupils with learning problems whereas to encourage some pupils with excellent intelligence. The teachers were satisfied with the model as follows: step 1, problem screening at the excellent level ($\mu=4.29$, $\sigma=.0.16$), step 2, literature review at the good level ($\mu=4.14$, $\sigma=.0.12$), step 3, selection of innovation at the excellent level ($\mu=4.24$, $\sigma=.0.25$), step 4, research design at the excellent level ($\mu=4.26$, $\sigma=.0.12$), step 5, implementation of the research design at the good level ($\mu=4.20$, $\sigma=.0.16$), step 6, data collection and analysis of the problem-solving innovation at the excellent level ($\mu=4.22$, $\sigma=.0.11$), step 7, research result presentation and discussion at the excellent level ($\mu=4.39$, $\sigma=.0.22$), and step 8, research report and dissemination at the excellent level ($\mu=4.47$, $\sigma=.0.16$). On the whole, the teachers were satisfied with the Model of Classroom Action Research Administration of Occupation and Technology Cluster, Bansuam Elementary School at the excellent level ($\mu=4.59$, $\sigma=.0.08$).

Keywords : Model; Administration; Classroom Action Research; Occupation and Technology Cluster; Elementary School

1.บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ให้นักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพ สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคมในอนาคต จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 [1] มาตรา 22 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ

สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” นอกจากนั้น มาตรา 30 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” การที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนด ถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างกัน และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ ซึ่งการพัฒนานั้นแต่ละคนย่อมไม่เท่ากัน ไม่เหมือนกัน บางคนเรียนรู้ทางวิชาการได้มากแต่บางคนมีพรสวรรค์ และทักษะด้านกีฬา ศิลปะ อื่นๆ ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนการสอนจึงต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ครูผู้สอนจึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความรู้ความสามารถ ทักษะ และพรสวรรค์ของผู้เรียนแต่ละคน

โรงเรียนบ้านเข็มน เป็นโรงเรียนขนาดกลางประจำตำบล ปัจจุบันมีข้าราชการครูจำนวน 15 คน นักเรียน จำนวน 255 คน จัดการศึกษาตามหลักหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันโรงเรียนมีจุดที่ต้องพัฒนาอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งจากผลการทดสอบ O-net ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 มีผลการทดสอบ เฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เท่ากับ 36.11 ส่วนผลการทดสอบระดับประเทศ เท่ากับ 40.70 เมื่อเทียบผลการทดสอบกับระดับประเทศพบว่า ต่ำกว่าระดับประเทศ -4.59 เนื่องจากมีนักเรียนบางส่วนที่มีปัญหาทางด้านการเรียนรู้ ด้านความประพฤติ ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ และส่วนหนึ่งเกิดจากครูไม่ได้แก้ปัญหานักเรียนอย่างจริงจัง และจากข้อมูลการนิเทศติดตามของคณะกรรมการประเมินภายในที่โรงเรียนแต่งตั้ง การประเมินภายในจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และการประเมินภายนอกของ สมศ. รอบที่ 3 ปีพุทธศักราช 2558 พบว่า การทำวิจัยของครูบางคน เป็นการวิจัยที่ไม่ได้ใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนแต่เป็นการวิจัยเพื่อส่งตามที่ส่วนราชการกำหนดเท่านั้น จากปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนัก ส่งเสริม และสนับสนุนให้ข้าราชการครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉพาะการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีรายได้ระหว่างเรียนและเป็นการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้กับนักเรียนโดยใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน

2.2 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน

3. นิยามศัพท์

การบริหาร หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน

การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ในการแสวงหาคำตอบของครูผู้สอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผล มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด

รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน หมายถึง การวางขั้นตอนการบริหารตามรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเข็มน จำนวน 8 ขั้นตอน ให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีมีความรู้ มีเจตคติและ มีความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ประสบการณ์การวิจัย หมายถึง การได้ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

4.1 หลักธรรมาภิบาล

หลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่ใช้เป็นหลักในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546 [2] และทศพร ศิริสัมพันธ์ [3] ที่กล่าวถึง “หลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) (NPM)) สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.ร. (2547)” ซึ่งเป็นหลักที่สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติและเมืองคัมภีร์ประกอบและรายละเอียดของแต่ละหลัก อันนำไปสู่การกำหนดรูปแบบของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

4.1.1 หลักนิติธรรม (The Rule of Law)

หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกา และการปฏิบัติตาม กฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

4.1.2 หลักคุณธรรม (Morality)

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

4.1.3 หลักความโปร่งใส (Accountability)

หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์การให้มีความโปร่งใส

4.1.4 หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ

4.1.5 หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิ หน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลมาและเสียจากการกระทำของตน

4.1.6 หลักความคุ้มค่า (Cost-Effectiveness or Economy) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันในเวทีโลกและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2 การบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู [4] ได้กล่าวว่า “งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษาซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน” ประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง

หลักสูตรของตนเอง เรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการที่ครูจะต้องปฏิบัติประกอบไปด้วยภารกิจหลัก จำนวน 18 ข้อ และข้อ 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ

5. สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

6. วิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช [5] ที่กล่าวถึง “วงจรการวิจัยแบบขดลวดตามแนวคิดของ Kemmis” เรียกว่าวงจร PAOR มี 4 ขั้นตอน คือ

4.3.1 การวางแผน (Plan) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นแก้ไข้ปัญหา

4.3.2 การปฏิบัติ (Act) เป็นการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด

4.3.3 การสังเกต (Observe) เป็นการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานโดยอาศัยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.4 การสะท้อนผล (Reflect) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา โดยการวิพากษ์ วิจารณ์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงแก้ไข้ปัญหาในชั้นเรียน

4.4 หลักกัลยาณมิตร

คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางคุณสมบัติของกัลยาณมิตรที่เป็นคุณสมบัติพื้นฐาน (กัลยาณมิตร) ของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) [6] คุณสมบัติที่เป็นพื้นฐานของความเป็นกัลยาณมิตร ได้แก่ ความเป็นมิตรที่แท้ มิตรที่ดีงามซึ่งหมายถึง ผู้ที่เข้าไปคบหรือเข้าไปหาแล้วจะ

เป็นเหตุให้เกิดความตึงเครียดและความเจริญ บุคคลที่จะทำให้อ่อนเห็นแล้วนำคบหาสมาคมเป็นมิตร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์อันเป็นคุณสมบัติของกัลยาณมิตร ซึ่งมีหลักธรรมอยู่ 7 ประการ ดังนี้

4.4.1 ปิโย :น่ารัก คือ ในฐานะเป็นที่สบายใจ และสนิทสนม ช่วยให้อยากเข้าไปปรึกษา ไต่ถาม (_qualities of a good friend)

4.4.2 ครุ :น่าเคารพ คือ ในฐานะประพฤติสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งใจและปลอดภัย (_estimable; respectable; venerable)

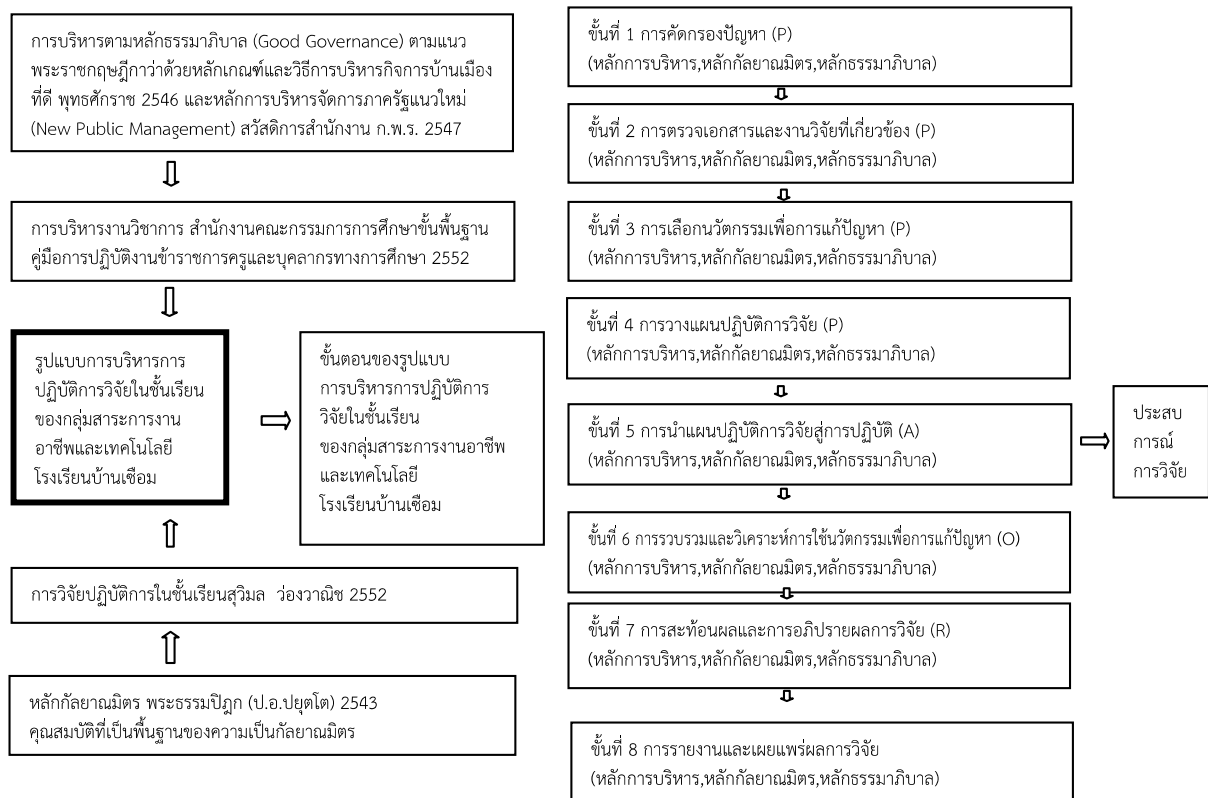
4.4.3 ภาวะนียะ :น่าเจริญใจ คือในฐานะทรงคุณ คือความรู้ และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรม และปรับปรุงตนอยู่เสมอ ควรเอาอย่าง ทำให้ระลึก และเอ๋ยอ้างด้วยความซาบซึ้งภูมิใจ (_adorable; cultured; emulable)

4.4.4 วัตตัจจะ :รู้จักพูดให้ได้ผล คือ รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไร อย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือนเป็นที่ปรึกษาที่มาก (_being a counselor)

4.4.5 ว่าจะนัถะโม :อดทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ซักถาม คำเสนอแนะ วิพากษ์วิจารณ์ อดทนฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ฉุนเฉียว (_being a patient listener)

4.4.6 คัมภีริญจะ :กะลั่ง กัดดา :คือ สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยาก ซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป (_able to deliver deep discourses or to treat profound subjects)

4.4.7 โนจัญฐานเนนียะเย :ไม่ชักชวนเพื่อนไปในทางที่เสื่อมเสีย หรือเรื่องที่ขัดต่อกฎระเบียบของบ้านเมือง คือ ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหลหรือชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย (_never exhorting groundlessly; not leading or spurring on to a useless end)

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยใน ชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม เป็นการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) การบริหารงานวิชาการ (Academic Administration) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) และหลักกัลยาณมิตร โดยนำผลการศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการบริหารงานทุกขั้นตอน

ขั้นที่ 2 เสนอรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยใน ชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาชำนาญการพิเศษขึ้นไป ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษขึ้นไป และข้าราชการครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป รวม 3 คน

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยใน ชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยใน ชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเชื่อม กับข้าราชการครูโรงเรียนบ้านเชื่อม จำนวน 6 คน ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับ ปฐมวัย ระดับ ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ขั้นที่ 5 สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม

6. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม มีขั้นตอนทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การคัดกรองปัญหา ขั้นที่ 2 การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 3 การเลือกนวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 การวางแผนปฏิบัติการวิจัย ขั้นที่ 5 การนำแผนปฏิบัติการวิจัยสู่การปฏิบัติ ขั้นที่ 6 การรวบรวมและวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมเพื่อการ

แก้ปัญหา ขั้นที่ 7 การสะท้อนผลและอภิปรายผลการวิจัย และ ขั้นที่ 8 การรายงานและเผยแพร่ผลการวิจัย และมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 13 ชุด ดังนี้ 1.แบบบันทึกการคัดกรองปัญหา 2.แบบบันทึกการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3.แบบบันทึกการเลือกนวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา 4.แบบบันทึกการวางแผนปฏิบัติการวิจัย 5.แบบบันทึกข้อคำถามของข้าราชการครู 6.แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมของข้าราชการครู 7.แบบสัมภาษณ์การติดตามการปฏิบัติงานของข้าราชการครู 8.แบบสัมภาษณ์นักเรียนในการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน 9.แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมของข้าราชการครู “เพื่อนเยี่ยมเพื่อน” 10.แบบบันทึกการรวบรวมและการวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา 11.แบบบันทึกการสะท้อนผลและการอภิปรายผลการวิจัย 12.แบบบันทึกการรายงานผลการวิจัย และ 13.แบบสอบถามความพึงพอใจ “รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม”

2. ผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยใน ชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม ตามขั้นตอนทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน มีผลการใช้รูปแบบดังนี้ ขั้นที่ 1 การคัดกรองปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.29, \sigma=.0.16$) ขั้นที่ 2 การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.14, \sigma=0.12$) ขั้นที่ 3 การเลือกนวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.24, \sigma=.0.25$) ขั้นที่ 4 การวางแผนปฏิบัติการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.26, \sigma=.0.12$) ขั้นที่ 5 การนำแผนปฏิบัติการวิจัยสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.20, \sigma=.0.16$) ขั้นที่ 6 การรวบรวมและวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.22, \sigma=.0.11$) ขั้นที่ 7 การสะท้อนผลและการอภิปรายผลการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.39, \sigma=.0.22$) ขั้นที่ 8 การรายงานและเผยแพร่ผลการวิจัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.47, \sigma=.0.16$) และ ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเชื่อม โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.59, \sigma=.0.08$)

บัณฑิต เดชพันธ์ ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ และชัยฤทธิ์ โพธิ์สุวรรณ
วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2559

ตารางที่ 1 แสดงสรุปผลความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหาร การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบ้านเขื่อน

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ประเด็นด้านกระบวนการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม			
1.1 มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม	4.50	.54	มากที่สุด
1.2 กระบวนการจัดกิจกรรมตรงกับวัตถุประสงค์	4.66	.51	มากที่สุด
1.3 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการจัดกิจกรรม	4.50	.54	มากที่สุด
1.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความยืดหยุ่น	4.66	.51	มากที่สุด
1.5 ได้รับความรู้ ประโยชน์จากกระบวนการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน	4.50	.54	มากที่สุด
2. ประเด็นด้านเนื้อหา วิทยาการ			
2.1 สรุปอธิบายขั้นตอนรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเขื่อน	4.50	.54	มากที่สุด
2.2 มีความสามารถในการอธิบายและเชื่อมโยงเนื้อหา	4.50	.54	มากที่สุด
2.3 มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินการตามขั้นตอน			
2.3.1 หลักนิติธรรม	4.33	.51	มากที่สุด
2.3.2 หลักคุณธรรม	4.66	.51	มากที่สุด
2.3.3 หลักความโปร่งใส	4.50	.54	มากที่สุด
2.3.4 หลักการมีส่วนร่วม	4.50	.54	มากที่สุด
2.3.5 หลักความรับผิดชอบ	4.66	.51	มากที่สุด
2.3.6 หลักความคุ้มค่า	4.66	.51	มากที่สุด
2.4 ความเป็นกัลยาณมิตรในการดำเนินการตามขั้นตอน			
2.4.1 ปิโย : น่ารัก	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.2 ครู : นำเคารพ	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.3 ภาวะนิโย : นำเจริญใจ	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.4 วิตตาจะ : รู้จักพูดให้ได้ผล	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.5 ว่าจะนิกะโม : อดทนต่อถ้อยคำ	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.6 คัมภีร์จะ กะถัง กัตตา : แกล้งเรื่องเล็กน้อยได้	4.66	.51	มากที่สุด
2.4.7 โน จัฏฐาเน นิโยชะเย : ไม่ชักนำในอวิชานะ	4.66	.51	มากที่สุด
2.5 การตอบข้อซักถามในการจัดกิจกรรมได้	4.50	.54	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
2.6 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	4.50	.54	มากที่สุด
2.7 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลังการเข้าร่วมกิจกรรม	4.66	.51	มากที่สุด
3. ประเด็นด้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก			
3.1 สถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.66	.51	มากที่สุด
3.2 ครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น โต๊ะเก้าอี้ ระบบภาพและเสียง คอมพิวเตอร์ อื่นๆ ที่ใช้ในกิจกรรม มีความเหมาะสม เพียงพอ	4.66	.51	มากที่สุด
3.3 สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย	4.50	.54	มากที่สุด
3.4 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.66	.51	มากที่สุด
3.5 มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และประสานงานอย่างทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติ	4.66	.51	มากที่สุด
4. ประเด็นด้านคุณภาพ การนำความรู้ไปใช้			
4.1 รู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.66	.51	มากที่สุด
4.2 ได้รับความรู้ และประสบการณ์จากการร่วมกิจกรรมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียนโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.50	.54	มากที่สุด
4.3 สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการร่วมกิจกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.66	.51	มากที่สุด
4.4 สามารถถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์จากการร่วมกิจกรรมสู่เพื่อนร่วมงานได้	4.50	.64	มากที่สุด
4.5 สามารถนำความรู้ และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้แก้ปัญหาอย่างยั่งยืนได้	4.66	.51	มากที่สุด
	4.59	.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการ
ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการงานอาชีพและ
เทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน้อย พบว่า ประเด็นด้านกระบวนการ
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ประเด็นด้านเนื้อหาวิทยาการ ประเด็น
ด้านสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก ประเด็นด้านคุณภาพการ
นำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=.08$)

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน้อย
ทำให้ข้าราชการครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจที่
ถูกต้องและมีความต้องการที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เพื่อแก้ปัญหาการเรียนในชั้นเรียนมากขึ้นและมีความพึงพอใจที่
ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน้อย
ซึ่งสอดคล้องกับ ปริญญาธรรม ตั้งคุณานันต์ [7] ที่กล่าวถึง สังคม
ประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ซึ่งทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความ
ต้องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและนำความรู้ไป
ประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนต่อไป ซึ่งผู้ร่วม
วิจัยได้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริม
นักเรียน ดังนี้

1. นางสาววดี ไตรโยธินคร ค.ศ.3 ชื่องานวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนการแก้ปัญหา
แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อวัด
ความสามารถผ่านระบบทดสอบออนไลน์ (PISA)
2. นางสาวปณิตตรา วัฒนเป้ง ครูอัตราจ้าง ชื่องานวิจัยใน
ชั้นเรียนเรื่อง การแก้ปัญหาการคัดลายมือของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1
3. นางรัตนธิดา อริยชาติ ครู ค.ศ.3 ชื่องานวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการแข่งขันคิดเลขเร็ว คำตอบ 2 หลัก
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. นางสาวพิน เศษเพ็งครู ค.ศ.1 ชื่องานวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึก
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
5. นางขวัญ ไครบุตรครู ค.ศ. 3 ชื่องานวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์
นักเรียนชั้นอนุบาล 2
6. นายวิฑาลกรณ ชูพันธ์ครู ค.ศ. 3 ชื่องานวิจัยในชั้น
เรียนเรื่อง การพัฒนาการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ (โปรแกรม
Word) เรื่องการตกแต่งเอกสาร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

8. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรนำรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน้อย
ไปประยุกต์ใช้กับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. ควรนำรูปแบบการบริหารการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเข็มน้อย
ไปใช้กับโรงเรียนข้างเคียงหรือโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย
สถานศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์].
**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**
ค้นเมื่อ วันที่ 4 มกราคม 2555 จาก
<http://www.Sea12Thai.org/Kru/kru012.thm> 4
- [2] ราชกิจจานุเบกษา. 2546. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์].
**พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.** เล่ม 120
ตอนที่ 100 ก. 9 ตุลาคม 2546 ค้นเมื่อ
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 จาก
<http://www.kodmhai.com/m8/T1.html>
- [3] ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2549. **ความรู้เบื้องต้น
เกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบ
ราชการ.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552.
คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [5] สุวิมล ว่องวาณิช. 2544. **การวิจัยปฏิบัติ
การในชั้นเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). 2543. **พจนานุกรม
พุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- [7] ปริญญาธรรม ตั้งคุณานันต์. 2557. **การพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตครูไทยตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 13 (3), น.188-193.**